

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКСИЧНИХ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ДЛЯ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТУ ПОЛІТИЧНОЇ НОВИНИ (НА МАТЕРІАЛІ НОВИН ВВС)

Гуляк Тетяна Миколаївна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології

Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

ORCID ID: 0000-0002-7297-415X

Researcher ID: LCD-6826-2024

Scopus Author ID: 58724946300

Матіяш-Гнедюк Ірина Михайлівна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології

Карпатського національного університету імені Василя Стефаника

ORCID ID: 0000-0001-8613-4859

Scopus Author ID: 58952008800

У статті досліджено специфіку застосування лексичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу політичних новин з англійської на українську мову на матеріалі текстів ВВС. Проаналізовано революційні зміни в галузі масової комунікації початку ХХІ століття, зокрема вплив розвитку інтернет-технологій та соціальних мереж на формування нових вимог до новинних текстів, що характеризуються оперативністю, доступністю й актуальністю. Представлено огляд наукових досліджень лексичних перекладацьких трансформацій медіатекстів за період 2000–2024 років, що демонструє еволюцію від становлення медіалінгвістики як окремої галузі до сучасних міждисциплінарних підходів з урахуванням цифровізації медіа та впливу штучного інтелекту.

Основну увагу приділено детальному аналізу семи типів лексичних трансформацій: додавання, опущення, заміни, генералізації, компенсації, транслітерації та антонімії. Кожен тип трансформації проілюстровано конкретними прикладами з оригінальних текстів ВВС та їх українських перекладів, що дозволяє простежити закономірності та специфіку перекладацького процесу.

Дослідження показує, що вибір конкретної трансформації зумовлюється необхідністю подолання відсутності прямих словникових відповідностей, розбіжностями в семантичній структурі слів різних мов, культурними особливостями та стилістичними вимогами цільового тексту. Виокремлено політично марковані трансформації, які відображають специфіку українського контексту сприйняття міжнародних подій.

Результати дослідження засвідчують, що лексичні перекладацькі трансформації є ключовим інструментом забезпечення адекватності й еквівалентності перекладу політичних новин. Вони дозволяють адаптувати текст до мовних норм, культурних реалій та інформаційних потреб цільової аудиторії, зберігаючи при цьому фактологічну точність і стилістичну відповідність жанру новинного тексту.

Ключові слова: текст політичної новини, лексична трансформація, додавання, опущення, заміна, генералізація, компенсація, транслітерація, антонімія.

Huliak Tetiana, Matiash-Hnediuk Iryna. Features of using lexical translation transformations for translating political news texts (based on BBC news materials)

The article examines the specifics of applying lexical translation transformations in the process of translating political news from English into Ukrainian based on BBC texts. Revolutionary changes in the field of mass communication at the beginning of the 21st century are analysed, particularly the impact of the development of internet technologies and social networks on the formation of new requirements for news texts, characterized by promptness, accessibility, and relevance. An overview of scientific research on lexical translation transformations of media texts for the period 2000–2024 is presented, demonstrating the evolution from the establishment of media linguistics as a separate field to modern interdisciplinary approaches considering media digitalization and the influence of artificial intelligence.

The main focus is on a detailed analysis of seven types of lexical transformations: addition, omission, substitution, generalization, compensation, transliteration, and antonymy. Each type of transformation is illustrated with specific examples from original BBC texts and their Ukrainian translations, allowing to trace patterns and specifics of the translation process.

The research shows that the choice of a specific transformation is determined by the need to overcome the absence of direct dictionary correspondences, differences in the semantic structure of words in different languages, cultural features, and stylistic requirements of the target text. Special attention is paid to politically marked transformations that reflect the specifics of the Ukrainian context of perceiving international events.

The research results demonstrate that lexical translation transformations are a key tool for ensuring adequacy and equivalence in translating political news. They allow adapting the text to linguistic norms, cultural realities, and informational needs of the target audience while maintaining factual accuracy and stylistic correspondence to the news text genre.

Key words: political news text, lexical transformation, addition, omission, substitution, generalization, compensation, transliteration, antonymy.

Вступ. Початок XXI століття позначений революційними змінами в галузі масової комунікації. Розвиток новітніх технологічних рішень, зокрема інтернет-технологій та мереж соціальної взаємодії, спричинив інтенсифікацію інформаційних потоків і становлення єдиного глобального комунікаційного простору. Поява онлайн-ЗМІ змінила вимоги до новин. Тепер новини повинні бути оперативними, тобто надходити якомога швидше після того, як відбулася подія.

Політична новина поєднує інформативну, впливову й аналітичну функції, привертаючи увагу широкого кола читачів. Текст політичної новини характеризується лаконічністю, простими реченнями, прямим порядком слів, активними дієсловами, чіткою структурою, сукупністю фактів, відсутністю емоційного забарвлення й особистого ставлення. Ці характеристики забезпечують об'єктивність подання інформації та її доступність для аудиторії.

Дослідження лексичних перекладацьких трансформацій для перекладу новинних текстів, починаючи з 2000 року, характеризується поступовим розширенням тематичних меж і міждисциплінарним підходом. На початку 2000-х років відбувалося становлення медіалінгвістики як окремої галузі наукового знання, що створило підґрунтя для спеціалізованих досліджень медіатекстів. У період 2005–2013 років Л. Шевченко вивчала лінгвістичні характеристики українських медіатекстів [1].

Етап 2013–2020 років характеризується поглибленням теоретичного осмислення процесів трансформації в медіаперекладі та розвитком творчих підходів до перекладацьких рішень. О. Ребрій проаналізувала творчі аспекти перекладацьких трансформацій, показавши, як перекладачі адаптують медіаконтент до потреб цільової аудиторії, зберігаючи при цьому інформаційну точність та стилістичну адекватність [2]. О. Селіванова в цей же період запропонувала інноваційні підходи до аналізу дискурсивних трансформацій у перекладі, інтегруючи досягнення когнітивної лінгвістики та теорії дискурсу [3].

Мета нашого дослідження – проаналізувати та виявити специфіку застосування лексичних перекладацьких трансформацій у процесі перекладу політичних новин (на матеріалі текстів BBC), визначити їхню роль у забезпеченні адекватності й еквівалентності перекладу, а також встановити найбільш уживані типи трансформацій у перекладі цього жанру.

Матеріали та методи. З огляду на матеріал дослідження у розвідці послуговуємося описовим, порівняльним, методами трансформаційного та контекстуального аналізу, а також методом перекладацьких відповідностей. Описовий метод допомагає систематизувати і класифікувати виявлені лексичні трансформації; порівняльний метод дозволяє зіставити оригінальні англійські тексти новин BBC з їх українськими перекладами; метод трансформаційного аналізу використовуємо для детального вивчення конкретних видів лексичних трансформацій (адаптація, транслітерація, калькування, лексико-семантичні заміни тощо); контек-

стуальний аналіз – для визначення факторів, що впливають на вибір певного типу трансформації залежно від контексту; метод перекладацьких відповідностей – для встановлення закономірностей у виборі еквівалентів.

Результати. Лексична трансформація – це зміна лексичних одиниць (слів чи сталих виразів) у процесі перекладу або мовленнєвої діяльності з метою досягнення точності, зрозумілості та відповідності нормам мови перекладу чи контексту. Її використовують для відтворення соціокультурних аспектів тексту. Наприклад, вживання відповідних українських термінів або виразів може допомогти відтворити специфічні аспекти інформації або контексту, які можуть бути важливими для розуміння тексту українськими читачами [4].

Основні причини застосування лексичних трансформацій включають відсутність прямих словникових відповідностей, розбіжності в семантичній структурі слів різних мов, необхідність врахування культурних особливостей і стилістичних вимог цільового тексту, а також потребу в адаптації до норм та узусу мови перекладу. Наприклад, «*multiple rocket launchers such as HIMARS*» [5] в українському тексті адаптовано: «*реактивні системи залпового вогню, такі як HIMARS*» [6].

Крім того, лексичні трансформації можуть бути використані для збереження стилістичної відповідності між оригінальним і перекладеним текстами. Наприклад, якщо в оригінальному тексті використовується формальний або інформативний стиль, перекладач може використати відповідні лексичні трансформації, щоб відтворити цей стиль у перекладі.

Однією з основних трансформацій, які відбуваються під час перекладу політичних новин, є заміна англійських термінів на українські еквіваленти. Це може бути складним завданням, оскільки деякі терміни можуть не мати прямого відповідника в українській мові. Наприклад, термін *sanctions* може мати ширше або вужче значення в залежності від контексту, і переклад може не завжди точно передавати всі правові чи економічні аспекти цього поняття.

Іншою трансформацією є заміна ідіом і фразеологізмів на відповідні українські вирази. Це також викликає труднощі, оскільки певні ідіоми мають культурний контекст. Наприклад, ідіома «*as thick as this table*» може бути перекладена як «*дурний або тупий*», але це не передасть всю семантику оригінального вислову [7].

Важливо також враховувати стиль і тон англійського тексту під час перекладу. Політичні новини можуть містити високий рівень формальності та академічності, тому важливо зберегти цей стиль при перекладі на українську мову. Не варто забувати і про адаптацію тексту до цільової аудиторії, оскільки культурні особливості та специфіка мови можуть впливати на сприйняття перекладу.

Досліджуючи лексичні перекладацькі трансформації англomовних текстів політичних новин українською мовою на матеріалі BBC news, ми можемо визначити, що до основних трансформацій належать додавання, опущення, заміна, генералізація, конкретизація, компенсація, транслітерація й антонімія.

Проаналізуємо кожну згадану трансформацію.

Додавання	«US President Joe Biden is facing growing pressure from allies to allow Ukraine to strike targets inside Russia using Western weapons» [8].	«США й Німеччина дозволили Україні бити своєю зброєю по цілях у Росії, але тільки на Харківщині» [9].
-----------	---	---

Замість загального поняття «*allies*» (союзники) у перекладі додано конкретну назву «Німеччина», що забезпечує більшу інформативність та точність для українського читача. Додано також уточнення «але тільки на Харківщині», яке виконує функцію експлікації важливої контекстуальної інформації. Фраза «але тільки» є прикладом додавання логічного зв'язку, що підкреслює обмежений характер дозволу та створює контраст між потенційно широкими можливостями і реальними обмеженнями. Цей приклад демонструє, як трансформація додавання може кардинально змінювати інформаційне наповнення тексту, роблячи його більш конкретним та адаптованим до потреб і контексту цільової аудиторії.

Опущення	«The Russian defence ministry also said the MQ-9 Reaper drone was flying with its transponders turned off. Transponders are communications devices that allow the aircraft to be tracked» [10].	«Політ безпілотного літального апарату здійснювався з вимкненими транспондерами...» [11].
----------	---	---

У перекладі немає фрази «*The Russian defence ministry also said*» (російське міністерство оборони також заявило). Ця трансформація усуває вказівку на джерело інформації та його офіційний статус. Конкретна назва безпілотника «*MQ-9 Reaper drone*» замінена на загальне поняття «безпілотного літального апарату», що є прикладом генералізації з елементами опущення конкретної інформації. Повністю опущено друге речення: «*Transponders are communications devices that allow the aircraft to be tracked*» (Транспондери – це пристрої зв'язку, які дозволяють відстежувати літальний апарат), яке містило важливе пояснення технічного терміна. Опущення джерела інформації є проблематичним, оскільки позбавляє читача можливості критично оцінити достовірність та мотивацію подання інформації. Опущення пояснення терміна «транспондери» може ускладнити розуміння для читачів, не знайомих з авіаційною технікою. Ці опущення, хоча й роблять текст коротшим, можуть знизити його інформативну цінність та аналітичний потенціал.

Заміна	«China has become a vital partner for Russia, as it seeks to soften the impact of sanctions imposed by the US and other countries over the Ukraine war» [12].	«Пекін став життєво важливим партнером Москви, оскільки прагне пом'якшити вплив західних санкцій, запроваджених через воєнну агресію РФ» [13].
--------	---	--

Заміна назв країн на назви їх столиць є класичним прикладом метонімії, що надає тексту більшої політичної конкретності та підкреслює офіційний характер відносин між державами на найвищому рівні. Загальне формулювання «США та інші країни» замінено на

більш конкретне та політично значуще поняття «західні санкції», що забезпечує кращу контекстуалізацію для українського читача. Найбільш значущою заміною з точки зору політичного дискурсу є «*the Ukraine war*» → «воєнну агресію РФ», що відображає позицію України та західних країн щодо характеру конфлікту. Застосовані заміни демонструють високий рівень адаптації тексту до цільової аудиторії, забезпечуючи не лише мовну, але й культурно-політичну локалізацію контенту. Особливо вдалою є заміна нейтрального терміна *війна* на політично маркований *агресія*, що відповідає офіційній термінології та суспільним настроям в Україні.

Генералізація	«A more senior company commander in the 24th Brigade, with the code name Khan...» [14].	«Командир роти 24-ї бригади з позивним Хан...» [15].
---------------	---	--

В оригіналі словосполучення «*more senior company commander*» (старший/більш досвідчений командир роти) містить уточнення щодо рівня досвідченості або позиції в ієрархії. У перекладі означення «*more senior*» повністю опущено, а залишилося тільки загальне поняття «командир роти». Застосована генералізація є виправданою в контексті новинного тексту, орієнтованого на масову аудиторію, оскільки забезпечує кращу читабельність і зосередженість на ключових фактах, навіть за рахунок втрати деяких нюансів оригіналу.

Компенсація	«A skull-shaking explosion echoed across the valley» [14].	«Лунає оглушливий вибух танкового снаряда» [15].
-------------	--	--

Яскравий англійський епітет «*skull-shaking*» (буквально означає «такий, що струшує череп») компенсовано українським прикметником «оглушливий», який передає схожий за інтенсивністю ефект впливу на людину, але через інший сенсорний канал. Втрачена інформація про просторове поширення звуку («*луна по долині*») компенсується додаванням конкретизації джерела вибуху («танкового снаряда»), що надає тексту військового контексту та пояснює причину такої інтенсивності звуку. Зміна часової форми з минулого на теперішній час компенсує втрату безпосередності сприйняття через посилення ефекту присутності читача на місці події. Перекладачеві вдалося зберегти ключові функціональні характеристики тексту (експресивність, динамічність, емоційний вплив) при адаптації до стандартів українського військово-політичного дискурсу. Втрати образності компенсовані додаванням фактологічної конкретності, що відповідає жанровим особливостям новинного тексту.

Транслітерація	«Leopards, Challengers, Abrams – any foreign tank is good for vs» [14].	«Леопарди, Челленджери, Абрамси – будь-який іноземний танк згодиться» [15].
----------------	---	---

Назва німецького танка *Leopard* передана через англійську фонетичну систему з адаптацією до українських орфографічних норм і додаванням множинної форми з українським закінченням «-и». Назва британського танка *Challenger* транслітерована з повним збереженням англійської фонетичної структури й адаптацією до українського алфавіту. Подвоєння літери «л»

відображає англійську вимову. Назва американського танка *Abrams* транслітерована з адаптацією до українських морфологічних норм – додано закінчення множини «-и».

Антонімія	«Ukraine will never be a victory for Russia» [16].	«Україна ніколи не стане жертвою Росії» [17].
-----------	--	---

Позитивно конотоване поняття «victory» (перемога) замінено на його семантичну протилежність «жертва», що кардинально змінює перспективу висловлювання при збереженні загального смислу заперечення російських амбіцій щодо України. Антонімічна трансформація виконана майстерно з точки зору адаптації до цільової аудиторії та політичного контексту. Перекладач успішно зберіг комунікативну мету висловлювання (заперечення російських амбіцій), але посилив його емоційний і пропагандистський ефект через семантичну поляризацію. Така трансформація є виправданою в контексті політичного дискурсу воєнного часу, де важливими є не лише інформаційна точність, але й мобілізаційний потенціал повідомлення.

Лексичні особливості англійських текстів новин та специфіка їх перекладу українською мовою є важливим аспектом міжкультурної комунікації. Як бачимо, аналіз лексичних перекладацьких трансформацій у матеріалах новин BBC показує, що перекладачі використовують різноманітні прийоми

для забезпечення точності й адекватності перекладу. Вибір конкретної трансформації залежить від особливостей вихідного тексту та комунікативної мети перекладу.

Висновки. Лексичні перекладацькі трансформації є ключовим інструментом адекватного перекладу політичних новин, дозволяючи адаптувати англійський контент до українських мовних норм і культурних реалій. Дослідження виявило сім основних типів трансформацій: додавання, опущення, заміна, генералізація, компенсація, транслітерація й антонімія. Вибір конкретної трансформації зумовлюється відсутністю прямих словникових відповідностей, розбіжностями в семантичній структурі слів, культурними особливостями та потребою адаптації до норм мови перекладу. Особливо значущими є політично марковані трансформації, які відображають специфіку українського контексту сприйняття міжнародних подій. Такі трансформації виходять за межі суто лінгвістичних змін і набувають ідеологічного та пропагандистського характеру, що є закономірним для політичного дискурсу воєнного часу.

Значний науковий інтерес становить подальше дослідження впливу штучного інтелекту та машинного перекладу на застосування лексичних трансформацій, зокрема аналіз якості автоматизованих перекладацьких рішень у порівнянні з людським перекладом.

Література:

1. Шевченко Л. І. Медіалінгвістика в сучасній Україні: аналіз ситуації. *Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика*. 2013. Вип. 26. С. 3–12.
2. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с. ISBN 978-966-623-907-8.
3. Селіванова О. О. Проблема диференціації перекладацьких трансформацій. *Нова філологія*. 2012. № 50. С. 201–208.
4. Філатова К., Ковальчук О. Особливості перекладу англійських фразеологічних одиниць на українську мову у публіцистичному стилі (на матеріалі суспільно-політичних текстів сучасної англійської та британської преси). *Вісник науки та освіти. Серія «Філологія»*. 2024. № 11 (29). С. 691–705.
5. Abdurasulov A. Will using Western weapons on Russia help Ukraine change the war? URL: <https://www.bbc.com/news/articles/cjll1rl5wo>. (дата звернення: 28.06.2025).
6. Абдурасулов А. Як дозвіл Україні бити по Росії західною зброєю змінить війну. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c3ggd0de07zo>. (дата звернення: 28.06.2025).
7. Путін поговорив з іноЗМІ про постачання зброї Україні та удари по Заході. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c844rl43mrdo>. (дата звернення: 27.06.2025).
8. Gozzi L., Bateman T. Pressure grows on Biden to let US weapons strike Russia. BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/c844g9eyzz7o>. (дата звернення: 03.07.2025).
9. США і Німеччина дозволили Києву бити по цілях у Росії, але є обмеження. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cxeejlg8v3o>. (дата звернення: 03.07.2025).
10. Landale J., Astier H. US drone crashes after encounter with Russian jet. BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-64957792>. (дата звернення: 01.08.2025).
11. Над Чорним морем зіткнулися російський літак і американський MQ-9 Reaper. Що відомо? BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/64958159>. (дата звернення: 07.08.2025).
12. Ng K., Ma Y. How is China supporting Russia after it was sanctioned for Ukraine war?. BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/60571253>. (дата звернення: 22.07.2025).
13. Нг К., Ма Й. Як Китай рятує Росію від санкцій і допомагає воювати в Україні. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cv2x2k4zrq4o>. (дата звернення: 02.06.2025).
14. Harding A. Ukraine war: Bakhmut defenders plea for Western tanks. BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-64294653>. (дата звернення: 11.08.2025).
15. Гардінг Е. «Я воюю на Т-72 мого віку». Репортаж з-під Бахмута, де просять сучасні західні танки. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-64301994>. (дата звернення: 06.08.2025).
16. Gahagan J. Ukraine will never be a victory for Russia, Biden tells crowds. BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/live/world-64713099/page/2>. (дата звернення: 10.06.2025).

17. «Україна ніколи не стане жертвою Росії». Що Байден сказав у виступі у Варшаві. BBC News Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cy05je9ynj2o>. (дата звернення: 23.07.2025).

References:

1. Shevchenko, L. (2013). *Medialinhvistyka v suchasni Ukraini: analiz sytuatsii* [Media linguistics in modern Ukraine: situation analysis]. *Aktualni problemy ukrainskoi linhvistyky: teoriia i praktyka*, 26, 3–12. [in Ukrainian].
2. Rebrii, O. (2012). *Suchasni kontseptsii tvorchosti u perekladi* [Modern concepts of creativity in translation]: Monograph. V. N. Karazin Kharkiv National University. ISBN 978-966-623-907-8. [in Ukrainian].
3. Selivanova, O. (2012). *Problema dyferentsiatsii perekladatskykh transformatsii* [The problem of differentiation of translation transformations]. *Nova filolohiia*, 50, 201–208. [in Ukrainian].
4. Filatova, K., & Kovalchuk, O. (2024). *Osoblyvosti perekladu anhlo-movnykh frazeologichnykh odynyts na ukrainsku movu u publitsystychnomu styli (na materialy suspilno-politychnykh tekstiv suchasnoi anhliiskoi ta brytanskoi presy)* [Peculiarities of translating English phraseological units into Ukrainian in the publicistic style (based on socio-political texts of contemporary English and British press)]. *Visnyk nauky ta osvity. Seriia «Filolohiia»*, 11(29), 691–705. [in Ukrainian].
5. Abdurasulov, A. Will using Western weapons on Russia help Ukraine change the war? BBC News. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/articles/cjll1r1el5wo> [in English].
6. Abdurasulov, A. *Yak dozvil Ukraini byty po Rosii zakhidnoi zbroieiu zminyt viinu* [How will allowing Ukraine to strike Russia with Western weapons change the war?]. BBC News Ukraine. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c3ggd0de07zo> [in Ukrainian].
7. *Putin pohovoryv z inozmi pro postachannia zbroi Ukraini ta udary po Zakhodu* [Putin spoke to foreign media about arms supplies to Ukraine and strikes on the West]. BBC News Ukraine. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/c844rl43mrdo> [in Ukrainian].
8. Gozzi, L., & Bateman, T. Pressure grows on Biden to let US weapons strike Russia. BBC News. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/articles/c844g9eyzz7o> [in English].
9. *SSHA i Nimechchyna dozvolily Kyievu byty po tsiliakh u Rosii, ale ye obmezhenia* [The US and Germany allowed Kyiv to strike targets in Russia, but there are restrictions]. BBC News Ukraine. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cxeejlg8v3o> [in Ukrainian].
10. Landale, J., & Astier, H. US drone crashes after encounter with Russian jet. BBC News. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/world-europe-64957792> [in English].
11. *Nad Chornym morem zitknulysia rosiiskyi litak i amerykanskyi MQ-9 Reaper. Shcho vidomo?* [A Russian plane and a US MQ-9 Reaper collided over the Black Sea. What is known?]. BBC News Ukraine. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/64958159> [in Ukrainian].
12. Ng, K., & Ma, Y. How is China supporting Russia after it was sanctioned for Ukraine war? BBC News. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/60571253.amp> [in English].
13. Ng, K., & Ma, Y. *Yak Kytai riatsuie Rosiiu vid sanktsii i dopomahaie voiuvaty v Ukraini* [How China saves Russia from sanctions and helps it wage war in Ukraine]. BBC News Ukraine. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cv2x2k4zrq4o.amp> [in Ukrainian].
14. Harding, A. Ukraine war: Bakhmut defenders plea for Western tanks. BBC News. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/world-europe-64294653> [in English].
15. Harding, A. «*Ia voiuu na T-72 moho viku*». *Reportazh z-pid Bakhmuta, de prosiat suchasni zakhidni tanky* [«I am fighting on a T-72 my age.» Report from near Bakhmut, where modern Western tanks are requested]. BBC News Ukraine. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/features-64301994> [in Ukrainian].
16. Gahagan, J. Ukraine will never be a victory for Russia, Biden tells crowds. BBC News. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/live/world-64713099/page/2> [in English].
17. «*Ukraina nikoly ne stane zhertvoiu Rosii*». *Shcho Baiden skazav u vystupi u Varshavi* [«Ukraine will never become a victim of Russia.» What Biden said in his speech in Warsaw]. BBC News Ukraine. Retrieved from <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cy05je9ynj2o> [in Ukrainian].

Дата першого надходження рукопису до видання: 25.08.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 24.09.2025

Дата публікації: 03.11.2025